

PTD/PTA 4 havo

Cohort 2024-2026

Cursusjaar

2024-2025

Beste leerling,

Voor je ligt het PTD (**P**rogramma van **T**oetsing en **D**oorstroming) 2024/2025 voor 4 havo.

Dit PTD/toets overzicht omvat alle vakken en activiteiten die in 4 havo worden aangeboden en op welke wijze de rapportcijfers zijn opgebouwd. Hoe zwaar een cijfer meetelt, blijkt uit het percentage dat vermeld staat bij de betreffende toets of praktische opdracht.

Natuurlijk gelden voor jou alleen de vakken in het gemeenschappelijk deel, de vakken die bij jouw profiel horen en jouw vak(ken) in de vrije ruimte. Ook bepaalde activiteiten of handelingen kunnen voorgescreven worden. Hierbij gaat het veelal om eisen waaraan naar behoren moet zijn voldaan, zonder dat er, in het kader van het PTA-dossier, een cijfer voor wordt gegeven.

In 4 havo bestaat de toetsing uit reguliere toetsen (PTD) en schoolexamens. Schoolexamens zijn onderdeel van het **P**rogramma van **T**oetsing en **A**fsluiting (PTA). Het PTA beschrijft de toetsing voor het schoolexamen (SE) dat over de gehele bovenbouw wordt afgenomen.

Omdat het PTA over de hele bovenbouw (4 en 5 havo) gaat, kan het dus zo zijn dat een toets in 4 havo al meetelt voor het schoolexamen.

In dit PTD zijn PTA-onderdelen, die meetellen voor het schoolexamen te herkennen aan een code zoals bijvoorbeeld; DUTL441, GES411 en **zijn (groen) gearceerd**.

De PTD toetsen zijn te herkennen aan een code zoals NETL11, NETL21, NETL31, NETL41. Bij elk vak staat aangegeven welke toetsen herkanst kunnen worden. Voor de herkansingsregeling verwijs ik naar het examenreglement op onze website. Op de website staat ook het eindexamenreglement dat geldt voor de bovengenoemde PTA's.

Met een aantal zaken moet je dit jaar in verband heel goed rekening houden:

1. **Voorkom afwezigheid bij toetsen!!** Van elke afwezigheid bij een van de PTA-toetsen moet de school melding maken bij de Onderwijsinspectie. Dit kunnen we alleen doen bij een officiële ziekmelding door ouders of verzorgers.

2. Bij **het inleveren van praktische opdrachten (in het PTA)** ben je volgens het examenreglement strikt gehouden aan de opgegeven inleverdata. Ook bij ziekte op de dag van inleveren moet je ervoor zorgen dat het werk op school wordt afgegeven. Ook andere omstandigheden (kapotte printers....!!) ontslaan je niet van de plicht tot tijdig inleveren. Laat het dus nooit op de laatste avond aankomen.

4. **Plan je werk goed.** Je zult ervaren dat de toetsen per vak vaak grotere leerstofonderdelen omvatten dan je in klas 3 gewend was. Op allerlei momenten moet je daarnaast werken inleveren en practica afleggen. Alleen studeren voor de volgende lesdag brengt je onherroepelijk in problemen!!

5. **Aantal herkansingen:** Aan het einde van een periode, na de toetsweek, heb je het recht om één herkansbaar PTD of PTA opnieuw te maken. In periode 4 is er nog een extra mogelijkheid om één herkansbaar PTD of PTA te maken uit periode 1, 2 of 3 die je nog niet eerder herkanst hebt.

Dit PTA is volgens de wettelijke richtlijnen tevens toegezonden aan de Inspectie voor het Onderwijs, die toeziet op correcte toepassing van de regels die voor school- en eindexamen wettelijk zijn vastgelegd in het Examenreglement. Het PTA en het examenreglement staan ook op de website van school. Wij wensen iedereen een zeer succesvol examenjaar.

Namens het gehele docententeam wensen wij jullie veel succes bij je studie.

R. Feenstra
directeur

H. Out
teamleider bovenbouw

Belangrijke data HAVO 4 2024-2025

Periode 1 vanaf week 36		
Week	Datum	Activiteit
43	Ma 21/10 t/m do 24/10	COL gesprekken
46	Ma 11/11 t/m vr 15/11	PTD/PTA (Periode) P1

Periode 2 vanaf week 47		
Week	Datum	Activiteit
48	Do 28/11 (tot 12.00u)	Inschrijven herkansing PTD/PTA P1
50	Di 10/12	Herkansing PTD/PTA P1 (08.00u)
4	Ma 20/1 t/m vr 24/1	PTD/PTA P2
5	Ma 27/1 t/m vr 31/1	CKV1 projectweek

Periode 3 vanaf week 06		
Week	Datum	Activiteit
7	Do 13/2 (tot 12.00u)	Inschrijven herkansing PTD/PTA P2 (max. 1 herkansing)
7	DO 13/2	Uiterlijk inleveren stageplek (wk 17)
9	Vr 28/2	Herkansing PTD/PTA P2
11	Ma 10/3 t/m do 13/3	COL gesprekken
15	Ma 7/4 t/m vr 11/4	PTD/PTA P3

Periode 4 vanaf week 16		
Week	Datum	Activiteit
16	Ma 14/4 t/m do 17/4	Beroepsstage, uiterlijk 16 februari inleveren stageplek bij de decaan
20	Do 15/5 (tot 12.00u)	Inschrijven herkansing PTD/PTA P3 (max. 1 herkansing)
21	Vr 23/5	Herkansing PTD/PTA P3 (08.00u)
23	DO 3/6	Bezoek Den Haag (geschiedenis+maatschappijleer)
25 + 26	Wo 18/6 t/m vr 27/6	PTD/PTA P4 (schriftelijk, practica, presentatie, mondeling)
26	Do 26/6 (tot 12.00u)	Inschrijven herkansing PTD/PTA P4
27	Ma 30/6	Herkansing PTD/PTA P4
28	Di 1/7/ t/m vr 4/7	(buitenland) reizen leerjaar 4 (ovb)
29	Vr 11/7	9.30u uitreiken eindlijst
29	Ma 14/7	Start zomervakantie

2425 PTD Nederlandse taal en literatuur

havo leerjaar 4

<i>Periode</i>	<i>Hoofdstuk/paragraaf</i>	<i>leerdoelen: wat moet je kennen en kunnen?</i>	<i>Toetsvorm, -duur en toetscode</i>	<i>Herkansing ja/nee?</i>	<i>Weging</i>
1	Talent Hoofdstuk 1	Leerdoelen lezen en schrijven Talent hst 1	Schriftelijk 80 min. NETL11	Ja	12%
1	Talent hoofdstuk 2	Leerdoelen lezen en schrijven Talent hst 2	Schriftelijk 80 min. NETL12	Ja	12%
2	Talent hoofdstuk 3	Leerdoelen lezen en schrijven Talent hst 3	Schriftelijk 80 min. NETL21	Ja	12%
2	Mondeling betoog	Leerdoelen spreken Talent hst 3	Mondeling 15 min. NETL22	Nee	14%
3	Schriftelijke beschouwing	Leerdoelen Talent hst 4	Schriftelijk 40 min. NETL31	Nee	14%
3	Talent hoofdstuk 4	Leerdoelen lezen en schrijven Talent hst 4	Schriftelijk 80 min. NETL32	Ja	12%
3	Talent hoofdstuk 5	Leerdoelen lezen en schrijven Talent hst 5	Schriftelijk 80 min. NETL33	Ja	12%
4	Laagland module 1 t/m 6 'Donkere kamer van Damocles'	Alle leerdoelen van module 1 t/m 6 Laagland	Schriftelijk en praktische opdracht (boek-analyse) NETL41	Alleen schriftelijk deel	12%

Periode	Hoofdstuk/paragraaf	leerdoelen: wat moet je kennen en kunnen?	Toetsvorm, -duur en toetscode	Herkansing ja/nee?	Weging
1	Leesvaardigheid	<ul style="list-style-type: none"> - Ik kan korte en eenvoudige teksten lezen en begrijpen. -Ik kan specifieke en voorspelbare informatie vinden in eenvoudige alledaagse teksten. -Ik kan korte en eenvoudige persoonlijke teksten en brieven begrijpen. -Ik kan de signaalwoorden bij het lezen gebruiken voor het verbeteren van mijn tekstbegrip. 	Schriftelijk 80 min. DU11	Ja	20%
1	Spreekvaardigheid Neue Kontakte hoofdstuk 1 Lernliste	<ul style="list-style-type: none"> - Ik kan mezelf in een video presenteren. - Ik kan vertellen over mezelf en mijn hobby's. - Ik kan vertellen over mijn familie en vrienden. - Ik kan verworven informatie goed presenteren. - Ik kan standpunten en argumenten verwoorden. -Ik kan uitdrukking geven aan emoties en gevoelens. 	Video 8 min. DU12	Nee	20%
2	Kijk-/Luistervaardigheid Cito	<ul style="list-style-type: none"> - Ik kan de hoofdpunten globaal begrijpen. - Ik kan een korte uitleg begrijpen. - Ik kan informatie verstaan en onderscheiden in korte voorspelbare alledaagse zaken. 	Schriftelijk 80 min. DU21	Ja	20%
2	Schrijfvaardigheid Neue Kontakte Hoofdstuk 1 + 2, idioom en grammatica	<ul style="list-style-type: none"> - Ik kan een reactie schrijven op een blog. - Ik kan een recensie schrijven over een vakantie. - Ik kan een checklist schrijven. 	Schriftelijk 80 min. DU22	Ja	20%
3	Spreekvaardigheid, presenteren, Neue Kontakte hoofdstuk 3	<ul style="list-style-type: none"> - Ik kan een door mezelf gekozen onderwerp gericht op sport en cultuur presenteren. -Ik kan in het kort zaken uitleggen en toelichten. -Ik kan vergelijkingen tegenover elkaar stellen. - Ik kan bespreken wat er gedaan kan worden. - Ik kan bespreken wat er kan worden gekozen. - Ik kan persoonlijke standpunten of meningen geven of erom vragen. 	Mondeling 10 min. DU31	Nee	20%
4	PTA: literatuur dossier	Leesdossier: Het leesdossier bevat 3 verwerkingsopdrachten van 2 leesboeken, en 2 zelfgekozen artikelen en 2 verplichte artikelen.	Schriftelijk PTA DUTL441 E1, E2	Nee	15%

2425 PTD Engelse taal en literatuur

havo leerjaar 4

<i>Periode</i>	<i>Hoofdstuk/paragraaf</i>	<i>leerdoelen: wat moet je kennen en kunnen?</i>	<i>Toetsvorm, -duur en toetscode</i>	<i>Herkansing ja/nee?</i>	<i>Weging</i>
1	Of Course unit 1 en 2	Leerdoel taalvaardigheid Toepassen van woorden en grammatica in context	Schriftelijk 80 min. ENTL11	Ja	12%
1	Of Course unit 1 en 2	Leerdoel luisteren en lezen	Schriftelijk 80 min. ENTL12	Ja	12%
2	Of Course unit 3	Leerdoel taalvaardigheid Toepassen van woorden en grammatica in context	Schriftelijk 80 min. ENTL21	Ja	12%
2	Of Course unit 1 - 4	Leerdoel schrijven	Schriftelijk 80 min. ENTL22	Ja	14%
3	Of Course unit 4	Leerdoel taalvaardigheid Toepassen van woorden en grammatica in context	Schriftelijk 80 min. ENTL31	Ja	14%
3	Of Course unit 1 t/m 5	Een mediadossier bestaande uit een filmverslag, verwerkingsopdracht boek en vragen over korte literaire verhalen	Schriftelijk 120 min. ENTL32	Nee	12%
4	Of Course unit 5	Leerdoel taalvaardigheid	Schriftelijk 80 min. ENTL41	Ja	12%
4	Of Course unit 1 t/m 5	Gesprekken voeren en spreken op basis van verschillende opdrachten van unit 1 t/m 5.	Mondeling 15 min. ENTL42	Nee	12%

2425 PTD Spaanse taal en literatuur havo leerjaar 4

Leerjaar Periode¹	Hoofdstuk/paragraaf	leerdoelen: wat moet je kennen en kunnen?	Toetsvorm, -duur en -code	Herkansing ja/nee?	Weging
4.1	Unidad 7	Luister-, lees en schrijfvaardigheid	Schriftelijk 80 min. SP11	Ja	11%
4.2	Unidad 8	Luister-, lees en schrijfvaardigheid	Schriftelijk 80 min. SP21	Ja	11%
4.2	Unidades 7-9	Spreek-/gespreksvaardigheid	Mondeling 10 min. p.p SP22	Nee	15%
4.3	Unidad 9	Luister-, lees en schrijfvaardigheid	Schriftelijk 80 min. SP31	Ja	11%
4.3	Unidad 1	Luister-, lees en schrijfvaardigheid	Schriftelijk 80 min. SP32	Ja	11%
4.4	Unidad 2	Luister-, lees en schrijfvaardigheid	Schriftelijk 80 min. SP41	Ja	11%
4.4	Leesboekje		Schriftelijk 40 min. SP42	Nee	15%
4.4	Unidades 7-9 (deel 2) Unidades 1-2 (deel 3) + basisinformatie over jezelf	Spreek-/gespreksvaardigheid	Mondeling 10 min. SP43	Nee	15%

2425 PTD Geschiedenis		havo leerjaar 4			
Periode	Hoofdstuk/ paragraaf	leerdoelen: wat moet je kennen en kunnen?	Toetsvorm, -duur en toetscode	Herkansing ja/nee?	Weging
1	Hoofdstuk 1 De tijd van jagers en boeren	<p>Van §1.1:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Je kunt beschrijven op welke bronnen onze kennis van de prehistorie is gebaseerd. 2. Je weet hoe de moderne mens zich over de wereld verspreidde. 3. Je kunt beschrijven welke levenswijze jagers-verzamelaars hadden. 4. Je kunt beschrijven hoe jagers-verzamelaars hun gedachten tot uiting brachten. <p>Van §1.2:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Je kunt beschrijven hoe de landbouw ontstond. 2. Je kunt beschrijven welke oorzaken en gevolgen het ontstaan van de landbouw had. 3. Je kunt beschrijven hoe landbouwsamenlevingen ontstonden. <p>Van §1.3:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Je kunt beschrijven hoe de eerste steden ontstonden. 2. Je kunt beschrijven welke groepen ontstonden in landbouwstedelijke samenlevingen. 3. Je kunt beschrijven welke politieke ontwikkelingen plaatsvonden. 4. 4. Je kunt beschrijven welke culturele ontwikkelingen plaatsvonden. <p>Van §2.1:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Je kunt beschrijven hoe de klassieke cultuur van de Griekse stadstaten tot ontwikkeling kwam. 2. Je kunt beschrijven hoe Grieken dachten over burgerschap en politiek 3. Je kunt beschrijven hoe het Grieks wetenschappelijk denken ontstond. <p>Van §2.2:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Je kunt beschrijven hoe het Romeinse wereldrijk zich ontwikkelde. 2. Je kunt beschrijven hoe de Grieks-Romeinse cultuur ontstond. <p>Van §2.3:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Je kunt beschrijven hoe het Jodendom zich ontwikkelde. 2. Je kunt beschrijven hoe het christendom ontstond. 3. Je kunt beschrijven hoe het christendom de Romeinse staatsgodsdienst werd. <p>Van §2.4:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Je kunt beschrijven welke kenmerken de Germaanse cultuur had. 2. Je kunt beschrijven welke contacten Romeinen en Germanen hadden. 3. Je kunt beschrijven wat er gebeurde met het Romeinse erfgoed. <p>Algemeen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Je kent de belangrijkste begrippen, jaartallen/gebeurtenissen en personen. - Je beheerst de bijbehorende (vak)vaardigheden. 	Schriftelijk 80 min. GS11	Ja	15%
	Hoofdstuk 2 De tijd van Grieken en Romeinen		<p>PTA GES411 A, B</p>	Ja	5%

		- Je kent de bijbehorende kenmerkende aspecten.			
2	<p>Hoofdstuk 3 De tijd van monniken en ridders</p> <p>Hoofdstuk 4 De tijd van steden en staten</p>	<p>Van §3.1:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Je kunt beschrijven hoe de islam ontstond. 2. Je kunt beschrijven hoe het Arabische Rijk werd uitgebreid. 3. Je kunt beschrijven hoe de Arabische samenleving en cultuur zich ontwikkelde. 4. Je kunt beschrijven hoe de islam later in andere gebieden werd verspreid. <p>Van §3.2:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Je kunt beschrijven hoe in West-Europa een landbouwsamenleving in plaats kwam van de landbouwstedelijke samenleving. 2. Je kunt beschrijven wat de kenmerken zijn van de horigheid. 3. Je kunt beschrijven wat de kenmerken zijn van het hofstelsel. <p>Van §3.3:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Je kunt beschrijven hoe het Frankische Rijk werd bestuurd. 2. Je kunt beschrijven hoe het Frankische Rijk zich ontwikkelde vanaf Karel de Grote. 3. Je kunt beschrijven hoe het leenstelsel zich ontwikkelde. <p>Van §3.4:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Je kunt beschrijven hoe de kerken van Rome en Constantinopel uit elkaar groeiden. 2. Je kunt beschrijven hoe het christendom werd verspreid in Europa. 3. Je kunt beschrijven hoe christelijke en Germaanse gebruiken samensmolten. <p>Van §4.1:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Je kunt beschrijven hoe en waardoor in Europa verstedelijking plaatsvond. 2. Je kunt beschrijven hoe handel en nijverheid elkaar stimuleerde. 3. Je kunt beschrijven hoe de geldeconomie zich ontwikkelde. <p>Van §4.2:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Je kunt beschrijven hoe de zelfstandigheid van steden toenam. 2. Je kunt beschrijven welke groepen in de steden leefden. 3. Je kunt beschrijven hoe de vrijheid van Europeanen toenam. <p>Van §4.3:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Je kunt beschrijven hoe de koningen in Frankrijk begonnen met staatsvorming en centralisatie. 2. Je kunt beschrijven hoe de staatsvorming en centralisatie in Duitsland mislukten en in Engeland op gang kwamen. 3. Je kunt beschrijven hoe de Bourgondiërs begonnen de Nederlanden te verenigen. <p>Van §4.4:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Je kunt beschrijven hoe het conflict tussen pausen en Duitse keizers zich ontwikkelde. 2. Je kunt beschrijven hoe de verhouding was tussen pausen en Franse koningen. 3. Je kunt beschrijven hoe de kerk haar geestelijke macht in de samenleving vergrootte. <p>Van §4.5:</p>	<p>Schriftelijk 80 min. GS21</p> <p>PTA GES421 A, B</p>	<p>Ja</p> <p>Ja</p>	<p>15%</p> <p>5%</p>

		<p>1. Je kunt beschrijven hoe de kruistochten naar het Midden-Oosten plaatsvonden.</p> <p>2. Je kunt beschrijven hoe de kruistochten kunnen worden verklaard.</p> <p>3. Je kunt beschrijven welke christelijke expansie plaatsvond in Zuid- en Oost-Europa.</p> <p>Algemeen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Je kent de belangrijkste begrippen, jaartallen/gebeurtenissen en personen. - Je beheerst de bijbehorende (vak)vaardigheden. - Je kent de bijbehorende kenmerkende aspecten. 			
3	Hoofdstuk 5 De tijd van ontdekkers en hervormers	<p>Van §5.1:</p> <p>1. Je kunt beschrijven welk mens- en wereldbeeld ontstond in Italië.</p> <p>2. Je kunt beschrijven hoe kunstenaars en geleerden de klassieke oudheid gingen navolgen.</p> <p>3. Je kunt beschrijven hoe de renaissance werd verspreid.</p> <p>Van §5.2:</p> <p>1. Je kunt beschrijven waardoor en hoe de Europese expansie ontstond.</p> <p>2. Je kunt beschrijven welke activiteiten Spanjaarden en Portugezen ondernamen in Oost-Afrika en Azië.</p> <p>3. Je kunt beschrijven welke activiteiten ze ondernamen in West-Afrika en Amerika.</p> <p>Van §5.3:</p> <p>1. Je kunt beschrijven welke kritiek er was op de katholieke kerk.</p> <p>2. Je kunt beschrijven hoe de kritiek leidde tot de splitsing in de kerk.</p> <p>3. Je kunt beschrijven hoe het protestantisme werd verspreid en welke strijd tussen katholieken en protestanten ontstond.</p> <p>Van §5.4:</p> <p>1. Je kunt beschrijven hoe en waardoor Nederlanders in opstand kwamen tegen hun vorst.</p> <p>2. Je kunt beschrijven hoe de opstand een oorlog werd.</p> <p>3. Je kunt beschrijven hoe de Nederlandse onafhankelijke staat tot stand kwam.</p> <p>Algemeen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Je kent de belangrijkste begrippen, jaartallen/gebeurtenissen en personen. - Je beheerst de bijbehorende (vak)vaardigheden. - Je kent de bijbehorende kenmerkende aspecten. 	Schriftelijk 40 min. GS31	Nee	15%
3	Hoofdstuk 6 De tijd van regenten en vorsten	<p>Van §6.1:</p> <p>1. Je kunt beschrijven hoe het handelskapitalisme opkwam.</p> <p>2. Je kunt beschrijven hoe de VOC een handelsnetwerk opbouwde.</p> <p>3. Je kunt beschrijven hoe een wereldeconomie ontstond.</p> <p>Van §6.2:</p> <p>1. Je kunt beschrijven welke staatskundige er was in de Republiek.</p>	Schriftelijk 40 min. GS32	Nee	15%

		<p>2. Je kunt beschrijven hoe in Nederland een bloeiende economie ontstond.</p> <p>3. Je kunt beschrijven hoe de Nederlandse cultuur tot grote bloei kwam.</p> <p>Van §6.3:</p> <p>1. Je kunt beschrijven hoe de Duitse keizer macht verloor.</p> <p>2. Je kunt beschrijven hoe de macht van de Franse koningen werd vergroot.</p> <p>3. Je kunt beschrijven hoe de macht van Engelse koningen werd beperkt.</p> <p>Van §6.4:</p> <p>1. Je kunt beschrijven hoe een nieuw wereldbeeld ontstond.</p> <p>2. Je kunt beschrijven welke ontwikkeling de wetenschap doormaakte.</p> <p>3. Je kunt beschrijven hoe wetenschap werd toegepast.</p> <p>Algemeen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Je kent de belangrijkste begrippen, jaartallen/gebeurtenissen en personen. - Je beheerst de bijbehorende (vak)vaardigheden. - Je kent de bijbehorende kenmerkende aspecten. 			
4	Hoofdstuk 7 De tijd van pruiken en revoluties	<p>Van §7.1:</p> <p>1. Je kunt beschrijven hoe rationeel en optimistisch de ideeën van verlichte denkers waren en hoe deze werden toegepast.</p> <p>2. Je kunt beschrijven hoe verlichte denkers dachten over godsdienst.</p> <p>3. Je kunt beschrijven hoe verlichte denkers dachten over sociale verhoudingen.</p> <p>4. Je kunt beschrijven hoe verlichte denkers dachten over politiek.</p> <p>5. Je kunt beschrijven hoe verlichte denkers dachten over economie.</p> <p>Van §7.2:</p> <p>1. Je kunt beschrijven welke sociale verhoudingen er waren in Frankrijk.</p> <p>2. Je kunt beschrijven hoe vorsten streefden naar verlicht absolutisme.</p> <p>3. Je kunt beschrijven welke sociale verhoudingen er waren in Nederland.</p> <p>Van §7.3:</p> <p>1. Je kunt beschrijven hoe de Amerikaanse Revolutie verliep.</p> <p>2. Je kunt beschrijven hoe de Bataafse Revolutie verliep.</p> <p>3. Je kunt beschrijven hoe de Franse Revolutie verliep.</p> <p>4. Je kunt beschrijven hoe Frankrijk zich ontwikkelde van monarchie naar keizerrijk.</p> <p>Van §7.4:</p> <p>1. Je kunt beschrijven hoe de trans-Atlantische slavenhandel groeide.</p> <p>2. Je kunt beschrijven welke slavernij er was op Amerikaanse plantages.</p> <p>3. Je kunt beschrijven welke slavernij er was in de Nederlandse koloniën.</p> <p>4. Je kunt beschrijven hoe de slavernij werd afgeschaft.</p>	Schriftelijk 40 min. GS41	Nee	15%

		<p>Algemeen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Je kent de belangrijkste begrippen, jaartallen/gebeurtenissen en personen. - Je beheerst de bijbehorende (vak)vaardigheden. - Je kent de bijbehorende kenmerkende aspecten. 			
4	Themakatern Rechtsstaat en democratie	<p>Van §1.1:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Je kunt beschrijven hoe waterschappen rechten kregen. 2. Je kunt beschrijven hoe burgers vrijheidsrechten en politieke rechten kregen in de hoge en late middeleeuwen <p>Van §1.2:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Je kunt beschrijven om welke rechten het ging bij het Plakkaat van Verlatinge. 2. Je kunt beschrijven hoe vrijheidsrechten en politieke rechten werden ontwikkeld in de 16e eeuw. <p>Van §1.3:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Je kunt beschrijven hoe een schilder omging met zijn vrijheden. 2. Je kunt beschrijven welke rechten Nederlanders hadden in de 17e eeuw. <p>Van §1.4:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Je kunt beschrijven welke ideeën bestonden over de relatie tussen staat en burgers. 2. Je kunt beschrijven hoe vrijheidsrechten en politieke rechten werden ontwikkeld in de 18e eeuw. <p>Van §2.1:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Je kunt beschrijven hoe Nederland een autoritaire constitutionele monarchie werd. 2. Je kunt beschrijven hoe Nederland een parlementair stelsel kreeg. 3. Je kunt beschrijven welke politieke stromingen en partijen ontstonden. 4. Je kunt beschrijven hoe Nederland algemeen kiesrecht kreeg. <p>Van §2.2:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Je kunt beschrijven hoe de partijdemocratie zich ontwikkelde. 2. Je kunt beschrijven hoe rechtsstaat en democratie zich ontwikkelden in tijden van crisis en oorlog. <p>Van §2.3:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Je kunt beschrijven welke gevolgen de ontzuiling had voor de partijdemocratie. 2. Je kunt beschrijven hoe verdere democratisering leidde tot uitbreiding van grondrechten. 3. Je kunt uitleggen hoe de politiek versplinterde. <p>Algemeen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Je kent de belangrijkste begrippen, jaartallen/gebeurtenissen en personen. - Je beheerst de bijbehorende (vak)vaardigheden. - Je kent de bijbehorende kenmerkende aspecten. 	<p>Schriftelijk 80 min. GS42</p> <p style="background-color: #c6e0b4; padding: 5px;">PTA GES442 A, B en D</p>	<p>Ja</p> <p style="background-color: #c6e0b4; padding: 5px;">Ja</p>	<p>25%</p> <p style="background-color: #c6e0b4; padding: 5px;">15%</p>

2425 PTD aardrijkskunde

havo leerjaar 4

Periode	Hoofdstuk/paragraaf	leerdoelen: wat moet je kennen en kunnen?	Toetsvorm, -duur en toetscode	Herkansing ja/nee?	Weging
1	Overleven in Europa H1 + H2	<ul style="list-style-type: none"> -Belangrijke actoren landbouw -Mechanisering, intensivering, schaalvergroting en GLB - WTO en vrijhandel - Handelsbalans(=negatief en positief) - Ecologische voetafdruk - Geografische kenmerken Middellands Zeegebied - Vegetatie en irrigatielandbouw - Klimaten, hoge- en lagedrukgebieden - Waterbalans, aquifers - verschillende vormen van landdegradatie 	Schriftelijk 80 minuten AK11	Ja	30%
2	Arm en Rijk H.1 + H.2 +H3.1	<ul style="list-style-type: none"> - Kolonisatie, functie kolonies - Globalisering, toegespitst op India - Rol Multinationals, Handelsbalans, betalingsbalans, speciaal economische zone (SEZ'S) - Tijd ruimte compressie, absolute en relatieve afstand - Centrum-periferie model, triade 	Schriftelijk 80 minuten AK21	Ja	30%
3	Systeem Aarde H1+H2+H3	<ul style="list-style-type: none"> -Weer & Klimaat -Klimaatverandering -Het Koppensysteem - moesson en passaatwinden - Endogene krachten, opbouw van de aardkorst, platentektoniek, vulkanisme en aardbevingen -Exogene krachten, afbraak van de aardkorst, soorten verwerking en erosie, sedimentatie - Soorten gesteente - Landdegradatie (de verschillende vormen) 	Schriftelijk 80 minuten AK31	Ja	30%
4	Praktische opdracht	Nog in te vullen	PO + presentatie AK41 PTA AK441 Domein A,B,F	Nee	10% 10%

2425 PTD wiskunde A havo leerjaar 4					
Periode	Hoofdstuk/paragraaf	leerdoelen: wat moet je kennen en kunnen?	Toetsvorm, -duur en toetscode	Herkansing ja/nee?	Weging
1	<u>Overstap deel</u> <u>Hoofdstuk 1</u>	Overstap H1 en 2 volledig. Overstap H3.1 en 3.2 Getal & ruimte 4HAVO A §1.1 tm §1.4	Schriftelijk 60 min. WISA11	Ja	10%
2	<u>Hoofdstuk 2</u> <u>Hoofdstuk 7</u>	§2.1 t/m §2.5 §7.1 t/m §7.4	Schriftelijk 60 min. WISA21	Ja	30%
3	<u>Hoofdstuk 3</u> <u>Hoofdstuk 6</u>	§3.1 t/m §3.4 §6.1 t/m §6.5	Schriftelijk 60 min. WISA31	Ja	30%
4	<u>Hoofdstuk 4</u>	§4.1 t/m §4.3 In de toetsweek	Schriftelijk 40 min. WISA41 PTA WISA 441 B3 Telproblemen	Ja	15% PTA 10%
4	Hoofdstuk 8	Op 21 mei §8.1 t/m §8.3	P.O. 80 min. WISA42 PTA WISA 442 E5 Statistiek met ICT	Nee	15% PTA 10%

2426 PTA NLT havo leerjaar 4						
Leerjaar Periode	Eindtermen die in het SE moeten	Eindtermen die in het SE mogen	Inhoud onderwijsprogramma; wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm, toetsduur en toetscode	Herkansing ja/nee?	Weging
4.1	B1, B2, E1 en E2		Lijmen en hechten	Portfolio & verslag NLT411	Nee	14%
4.2	B1, B2, E1, E3,		Van Gogh onder de loep	Portfolio & verslag NLT421	Nee	14%
4.3	B1, B2, D,		Wat zeg je	Portfolio & verslag NLT431	Nee	14%
4.4	B1, B2, D		Voel je thuis	Portfolio & verslag NLT441	Nee	14%

Domein A Vaardigheden wordt in alle toetsen en practica afgetoetst.

Leerjaar Periode¹	Hoofdstuk/paragraaf	Inhoud onderwijspro- gramma; wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm, - duur en - code	Herkansing ja/nee?	Weging
1	H1 Scheiden en reageren H2 Bouwstenen van stoffen	H1 Scheiden en reageren H2 Bouwstenen van stoffen	Schriftelijk 80 min. SCHK11	Ja	20%
1	H1/H2 practicum dossier	Practicum	PO Nvt SCHK12	Nee	5%
2	H3 Stoffen en reacties H4 Moleculaire stoffen	H3 Stoffen en reacties H4 Moleculaire stoffen	Schriftelijk 80 min. SCHK21	Ja	20%
2	H3/H4 practicum dossier	Practicum	PO Nvt SCHK22	Nee	5%
3	H5 Zouten en zoutoplossin- gen H7 Zuren	H5 Zouten en zoutoplossingen H7 Zuren	Schriftelijk 80 min. SCHK31	Ja	20%
3	H5/H7 Practicum dossier	Practicum	PO Nvt SCHK32	nee	5%
4	H6 Koolstofchemie	H6 Koolstofchemie	Schriftelijk 40 min. SCHK41	Ja	15%
4	Practicum vaardigheden	Practicum opdracht	PO SCHK42	Nee	10 %
			PTA SCHK441 D2 en C4		PTA 10 %

2425 PTD biologie
havo leerjaar 4

Periode	Hoofdstuk/ paragraaf	leerdoelen: wat moet je kennen en kunnen?	Toetsvorm, - duur en toetscode	Herkansin g ja/nee?	Weging
1	H2 Cellen H3 Onderzoek doen		Schriftelijk, 80 min. BI11	Ja	20%
2	H5 Energie opslaan en gebruiken H6 Voeding, vertering en gezondheid		Schriftelijk 80 min. BI21	Ja	20%
3	H7 Soorten en relaties H8 Ecosysteem en evenwicht		Schriftelijk 80 min. BI31	Ja	20%
3	PO ...		PO verslag BI31	Nee	20%
4	H1 Gedrag H4 Voortplanting en seksualiteit 2.2 & §2.3 (H2 Cellen) §3.1 (H3 Onderzoek doen) §5.4 & § 5.5 (H5 Energie opslaan en gebruiken) §8.4 & § 8.5 (H8 Ecosystemen in evenwicht)		Schriftelijk 80 min. BI41 PTA 441 A, B1, B6, C2, C3, D2, D3, E1, E2, E3, F3	Ja Ja	20% PTA 20%

2425 PTD economie**havo leerjaar 4**

Periode	Hoofdstuk/paragraaf	leerdoelen: wat moet je kennen en kunnen?	Toetsvorm, -duur en toetscode	Herkansing ja/nee?	Weging
1	1.1 Wat is economie? 1.2 Procenten en indexcijfers 1.3 Inkomen 1.4 Sparen en lenen	Alle leerdoelen van hoofdstuk 1 paragraaf 1 t/m 4	Schriftelijk 80 min. ECON11	Ja	20%
2	1.5 Verzekeren	Alle leerdoelen van hoofdstuk 1 paragraaf 5	Praktische opdracht Verzekeringsadvies ECON21	Nee	15%
2	3.1 Speltheorie	Alle leerdoelen van hoofdstuk 3	Schriftelijk, 80 min. ECON22	Nee	20%
3	2.1 Het bbp 2.2 Belasting 2.3 Ongelijkheid	Alle leerdoelen van hoofdstuk 2 paragraaf 1 t/m 3	Schriftelijk, 80 min. ECON31	Ja	20%
4	2.4 Internationale handel	Alle leerdoelen van paragraaf 2.4	Praktische Opdracht ECON41	Nee	10%
4	4.1 Vraag en aanbod	Alle leerdoelen van hoofdstuk 4.1	Schriftelijk, 80 min. ECON42	Nee	15%

2425 PTD bedrijfseconomie**havo leerjaar 4**

Periode	Hoofdstuk/paragraaf	Leerdoelen: wat moet je kennen en kunnen?	Toetsvorm, -duur en toetscode	Herkansing ja/nee?	Weging
1	1.1 Ontvangsten en uitgaven 1.2 Consumptief krediet 1.3 Hypotheken	Alle leerdoelen van hoofdstuk 1.1, 1.2 en 1.3.	Schriftelijk 80 min. BECO11	Ja	20
2	1.4 Sparen en beleggen	Alle leerdoelen van hoofdstuk 1.4	Praktische opdracht BECO21	Nee	15
2	1.5 Trouwen en scheiden 2.1 Marktonderzoek 2.2 Marketing plan	Alle leerdoelen van hoofdstuk 1.5. En hoofdstuk 2.1 en 2.2	Schriftelijk 80 min. BECO22	Ja	25
3	2.3 Rechtsvormen 3.1 De beginbalans	Alle leerdoelen van hoofdstuk 2.3. En hoofdstuk 3.1	Schriftelijk 80 min. BECO31	Ja	20
4	3.2 Inkopen en verkopen 3.3 Kosten en uitgaven 3.4 De eindbalans	Alle leerdoelen van hoofdstuk 3.2, 3.3 en 3.4	Schriftelijk 80 min BECO41	Ja	20

2426 PTA kunstvakken (CKV)**havo leerjaar 4****Algemeen:**

Domein A: Verkennen

Domein B: verbreden

Domein C: Verdiepen

Domein D: Verbinden

Leerjaar Periode	Eindtermen die in het SE moeten	Eindtermen die in het SE mogen	Inhoud onderwijs- programma; wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm, - duur en - code	Herkan- sing ja/nee?	We- ging
4.2 CKV-WEEK	A/B/C/D		Cultureel zelfportret	Min.dmap KV1421	Nee	15%
	A/B/C/D		K.I.D.O.R	Beeldend on- derzoek KV1422	Nee	30%
	A/B/C/D		Rondje Cultuur	Schriftelijk KV1423	Nee	25%
	A/B/C/D		Theaterbezoek	Schriftelijk KV1424	Nee	20%
	A/B/C/D		Evaluatie	Schriftelijk KV1425	Nee	10%

Periode	Hoofdstuk/ paragraaf	leerdoelen: wat moet je kennen en kunnen?	Toetsvorm, -duur en toetscode	Herkansing ja/nee?	Weging
1	2D technieken	Procesmatig Werken met plasticiteit binnen diverse 2D technieken. Diverse teken- schilder en grafische technieken inzetten om een origineel werk te creëren.	Praktisch Tijdens de lessen KUBV11	Nee	15%
1	Methode Expo H 2 Vormen van Beeldende Kunst H 3 Beeldende kunst analyseren	Kunstbeschouwing. Kennis van de beeldaspecten. Aspecten van de voorstelling.	Schriftelijk 40 min. KUBV12	Ja	10%
2	3D technieken	Procesmatig werken. Een ontwerp vertalen naar een driedimensionaal werkstuk.	Praktisch Tijdens de lessen KUBV21	Nee	15%
2	Methode Expo H6 Periode 1000-1400 H 7 Periode 1400-1600	Kunstbeschouwing. Kennis van de beeldaspecten. Kennis van aspecten van de voorstelling. Kennis van de kunstgeschiedenis in de periode 1000 - 1600. Kunst plaatsen in de cultuurhistorische context.	Schriftelijk 40 min. KUBV22	Ja	10%
3	Mixed media	Procesmatig werken. Een origineel werk creëren door middel van verschillende media.	Praktisch Tijdens de lessen KUBV31	Nee	15%
3	Methode Expo H8 Periode 1600-1750	Kunstbeschouwing. Kennis van de beeldaspecten. Kennis van aspecten van de voorstelling. Kennis van de kunstgeschiedenis in de periode 1600 - 1750. Kunst plaatsen in de cultuurhistorische context.	Schriftelijk 40 min. KUBV32	Ja	10%
4	Conceptvorming en uitvoering	Procesmatig werken. Een concept vormen in maatschappelijke context. Zeggingskracht creëren in een beeldend werk.	Praktisch Tijdens de lessen KUBV41	Nee	15%
4	Methode Expo H 9 Periode 1750-1900	Kunstbeschouwing. Kennis van de beeldaspecten. Kennis van aspecten van de voorstelling. Kennis van de kunstgeschiedenis in de periode 1750 - 1900. Kunst plaatsen in de cultuurhistorische context.	Schriftelijk 40 min. KUBV42	Ja	10%

2425 PTA Maatschappijleer
havo leerjaar 4

MA/A/1 Informatievaardigheden en MA/A/2 Benaderingswijzen worden in alle onderdelen getoetst.

Leerjaar Periode¹	Eindtermen die in het SE moeten	Eindtermen die in het SE mogen	Inhoud onderwijspro- gramma; wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm, - duur en - code	Herkansing ja/nee?	Weging
4.1	Subdomein E1: Subdomein E2: Subdomein E4:	-	H4 Pluriforme samenleving §4.1, §4.2, §4.4, §4.5, §4.6, §4.7	Schriftelijk 40 min. MAAT411	Ja	20%
4.1	Subdomein E3:	-	Pluriforme samenleving de- bat	Mondeling: debat n.v.t. MAAT412	Nee	5%
4.2	Subdomein D1: Subdomein D2: Subdomein D4:	-	H5 Verzorgingsstaat (actu- eel onderwerp uitpluizen) §5.1, §5.2, §5.3, §5.4, §5.5, §5.7	Praktische op- dracht: verslag n.v.t. MAAT421	Ja	15%
4.2	Subdomein D3:	-	Verzorgingsstaat debat	Mondeling: debat Samen met NE n.v.t. MAAT422	Nee	5%
4.3	Subdomein B1: Subdomein B3:	-	H2 Rechtsstaat §2.1, §2.2, §2.3, §2.4, §2.6, §2.7	Schriftelijk 40 min. MAAT431	Ja	20%
4.4	Subdomein C1: Subdomein C3:	-	H3 Parlementaire democra- tie (politieke partij oprichten) §3.1, §3.2, §3.4, §3.5, §3.7, §3.8, §3.9	Praktische op- dracht: verslag n.v.t. MAAT441	Nee	20%
4.4	Subdomein B2: Subdomein C2:	-	Verkiezingsdebat	Mondeling: debat n.v.t. MAAT442	Nee	15%

2426 PTA lichamelijke opvoeding havo leerjaar 4

Domein A1 wordt tijdens het gehele onderwijsprogramma behandeld.

Leerjaar 4 en 5	Eindtermen die in het SE moeten	Eindtermen die in het SE mogen	Inhoud onderwijsprogramma; wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm, -duur en -code	Herkansing ja/nee?	Weging
4.1	B2, C3		Doelspel <i>Doelspelen</i>	PO 80 min. LO411	Nee	Van de 15 onderdelen (leerjaar 4 en 5 samen) moeten er 12 met een voldoende worden afgesloten.
4.1	B2, C3		Slag- en loopspel <i>Softbal</i>	PO 80 min. LO412	Nee	
4.1	B2, E5		Keuzeactiviteit 1	H Dagdeel. LO413	Nee	
4.1	B2, E5		Keuzeactiviteit 2	H Dagdeel. LO414	Nee	
4.1	B2, E5		Keuzeactiviteit 3	H Dagdeel. LO415	Nee	
4.2	B2		Turnen <i>Ringzwaaien</i>	PO 80 min. LO421	Nee	
4.2	B2		Terugslagspel <i>Easy tennis</i>	PO 80 min. LO422	Nee	
4.3	C3		Bewegen regelen <i>Toernooi organiseren</i>	PO 80 min. LO431	Nee	
4.3	B2		Bewegen op muziek <i>Dans maken (12x8)</i>	PO 80 min. LO432	Nee	
4.4	B2, D4		Atletiek + trainingsschema <i>Duurloop 12 min.loop/km</i>	PO 80 min. LO441	Nee	
4.4	B2		Doelspel <i>Hockey</i>	PO 80 min. LO442	Nee	

2426 PTA PGP PPMG			havo Leerjaar 4			
Leerjaar Periode:	Eindtermen die in het SE moeten	Eindtermen die in het SE mogen	Inhoud onderwijsprogramma; wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm, -duur en -code	Herkansing ja/nee?	Weging
4.1 t/m 5.3	Domein A t/m E	nvt	Leerstof wordt in de vorm van (samenwerkings)projecten uitgekozen door de leerling in overleg met de docent. Deze projecten omvatten alle benodigde eindtermen van het examenprogramma	PO PR	nee	H4 4x 10% H5 3x 20%
Vaststelling cijfer: Elke periode – 1 project / Totaal programma bestaat uit 7 projecten = totaal 7 cijfers. Totaal aantal cijfers : 7 = eindcijfer PGP						

2426 PTA PGP PPTG			havo Leerjaar 4			
Leerjaar Periode:	Eindtermen die in het SE moeten	Eindtermen die in het SE mogen	Inhoud onderwijsprogramma; wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm, -duur en -code	Herkansing ja/nee?	Weging
4.1 t/m 5.3	Domein A t/m E	nvt	Leerstof wordt in de vorm van (samenwerkings)projecten uitgekozen door de leerling in overleg met de docent. Deze projecten omvatten alle benodigde eindtermen van het examenprogramma	PO PR	nee	Totaal 100%
Vaststelling cijfer: Elke periode – 1 project / Totaal programma bestaat uit 7 projecten = totaal 7 cijfers. Totaal aantal cijfers : 7 = eindcijfer PGP						

2425 PTD rekenen 3F			havo leerjaar 4		
voor leerlingen zonder wiskunde in het pakket					
Periode	Hoofdstuk/paragraaf	Leerdoelen: wat moet je kennen en kunnen?	Toetsvorm, -duur en toetscode	Herkansing ja/nee?	Weging
1 -4		Niveautoets 3F	R3F11	Ja	n.v.t. Hoogst behaalde cijfer telt